

Sitges-Sant Adrià-Igualada, un nou eix transliteral

Un repàs de tres obres de Pedro de la Prada, Berta Vidal i Joan Pinyol

JOAN PINYOL

Ja fa dos anys, però per la seva particularitat ve de gust de tornar-la a subratllar. En el marc del que dins l'àmbit de les Biblioteques de la Diputació de Barcelona, s'anomena "bones pràctiques" entre els mesos de març i juny de l'any 2008 es va dur a terme un projecte de difusió d'autors locals original i, malauradament, poc habitual a casa nostra. Anem a pams. Tres biblioteques de la xarxa, d'aquelles tan avesades a intercomunicar-se via préstec interbibliotecari o via seminaris de formació adreçats al personal, van escollir cadascuna un autor del seu entorn que tingués un llibre publicat recentment i li van proposar que anés de gira durant setmanes consecutives per les altres dues biblioteques. Exacte, com els Rollings! Així les coses, la biblioteca de sant Adrià del Besòs va proposar-li l'honor a Pedro de la Prada, la Biblioteca Santiago Rusiñol de Sitges li va concedir el privilegi a Berta Vidal i la Biblioteca Central d'Igualada va pensar en mi, la qual cosa sempre és d'agrair.

Doncs bé, com que diuen que la realitat pot ser molt diferent segons els ulls que la miren i com que em van passar despercebudes les anades i les vingudes del Pedro a Sitges i de la Berta a sant Adrià, em limitaré a rememorar l'experiència pròpia com a amfitrió des de la plaça de Cal Font d'Igualada, on es troba l'única biblioteca del món que conté la totalitat de l'obra que he publicat fins al moment. I en tot cas, al final, donaré la veu a un crític literari perquè completi el punt de vista respecte del tercer llibre en joc.

Abans però, deixeu-me insistir en la idea amb què he encapçalat l'article. A casa nostra tenim una institució de les lletres catalanes que té un programa a través del qual escampa autors d'anomenada per diversos espais culturals i educatius del país, sobretot d'aquells reconeguts i tocats per la vareta màgica de la televisió i de la popularitat guanyada a pols de contactes, de manera que si no ets conegut dins la patumària literària catalana i tens l'atreuiment, segons com imperdonable, de proposar que la teva obra i disponibilitat entrin també en el programa oficial, val més que tinguis altres aspiracions no tan utòpiques, per molt que hagi publicat més d'una desena d'obres, algunes de les quals adreçades al públic infantil i juvenil, per molt que hagi elaborat itineraris de lectura per encàrrec de la mateixa institució perquè es donin a conèixer les obres d'altres plomes i per molt que hagi donat forma a dossiers didàctics a partir de lectures fugaçment prescriptives per a tots els alumnes de batxillerat del país. Res a fer. I ho dic per experiència. Et marenen la perdiu, et demanen currículums i disponibilitats i després et



Les tres obres

diuen que gràcies, que ho tornis a provar l'any següent, perquè pel que fa a aquest ja tenen les patums escollides. I així anem!

I ara deixem el pedregar i tornem a la roda. A la Roda d'autors.

El Pedro de la Prada va fer girar el seu llibre *Mamá Talela*. La Berta Vidal va donar a conèixer *Amami Alfredo* i en el meu cas, vaig aprofitar la imparabile inèrcia que en aquell any em regalava *Pilot de set* per fer-la girar per una part ben significativa del nostre territori.

Mamá Talela, de Pedro de la Prada. Ajuntament de sant Adrià del Besòs, 2008

Es tracta d'un llibre biogràfic que dóna compte de la trajectòria vital de Miquela Gralla (1892-1969), àvia de l'autor. Un periple lligat a un context que coneixem molt bé, entre altres raons perquè ha condicionat d'una manera o d'una altra la vida dels que hem arribat després (des d'inici de segle XX, final de la I Guerra Mundial, dictadura de Primo de Rivera, els temps de la República, l'esclat de la guerra civil, la repressió de les llibertats individuals i col·lectives, el final de la II Guerra Mundial, la postguerra... que no acaba perquè les guerres tenen uns efectes catastròfics molt més enllà dels conflictes armats...).

Una obra doncs que es presentava amb modèstia i també amb la valentia de recuperar el passat, una acció que —com s'apunta en un dels textos introductoris— en el nostre país té un punt de dissidència.

La Miquela Gralla, coneguda com la Talela des que la batejà un dels néts en l'intent de pronunciar Miquela, és un clar exemple

de model a seguir des del seu compromís amb unes idees i des de la rereguarda de la situació. Hi ha gent a primera línia que passen a la història i després hi ha moltes Miqueles Gralles que també fan possible que el país avanci des de la seva constància, compromís amb uns valors universals, com ara el respecte als altres i la decidida defensa d'una llengua i d'una cultura.

Un dels referents que trobem en aquesta biografia té a veure amb el telègraf. Gràcies a les oposicions a telègraf a què aspirava la protagonista va conèixer el seu marit, nebot del poeta Joan Alcover i avi del Pedro, que va treballar en la companyia durant molts anys. Doncs bé, aquest llibre es converteix en un telegrama que viatja des del passat dels personatges referits cap al nostre present com a lectors. Veiem què ens diu!

A *Mamá Talela* es repassa la trajectòria vital de l'àvia del Pedro, que va tenir una vida de novel·la, raó per la qual una reconeguda actriu, la Montse Carulla, en el seu moment va animar el Pedro a donar forma al llibre. Hi ha històries que han de sobreviure a l'oblit, i aquesta n'és una.

Després de tres textos introductoris, ens inserim ja en la primera part, iniciada en els moments previs a la mort de la protagonista. Així, i en una mena d'hora de passar comptes, de fer resum del que ha estat la vida, l'autor va a trobar els primers anys de la Miquela (nascuda a finals del XIX) i arriba fins l'any 1913, quan es casa. En aquest primer

A "Mamá Talela" es repassa la trajectòria vital de l'àvia del Pedro, de la Prada, que va tenir una vida de novel·la

bloc se subratlla la mort del pare, les penúries econòmiques viscudes arran d'aquesta mort, les classes de francès que imparteix la mateixa Miquela per ajudar a tirar endavant, la tutorització a mans de l'oncle Pablo (germà del pare), les oposicions frustrades a la companyia de telègrafs, la relació amorosa amb el fill del director de l'acadèmia des d'on les preparava (Pedro Alcover i Verd), el context de la Setmana Tràgica, el desori polític del moment, les protestes amb pals a les mans davant del tribunal a Madrid (que decidí no aprovar ningú). També s'explica la història prèvia de la mare de la Miquela —el seu primer matrimoni, l'enviduament als 25 anys...—, la seva condició de mestra costurera i també hi trobareu l'explicació del propi festeig de la Miquela i el casament l'any 1913.

La segona part comença amb aquest matrimoni i s'allarga fins a l'esclat de la Guerra Civil. S'hi narren els quatre primers anys a casa de la mare, la feina del marit des de la companyia de telègrafs, s'hi reflecteix l'esclat de la I Guerra Mundial, el trasllat —l'any 1917— a Binissalem, poble que serà molt significatiu en la vida de la Miquela, els anys de bonança econòmica (negoci també elèctric), els cinc fills, quatre noies i un noi, també s'al·ludeix el cop d'estat de Primo de Rivera, les tasques de la Miquela fent classes de cultura a unes noies reservades només per a les activitats domèstiques (l'activisme de la nostra protagonista per fer front a una situació cultural adversa), la creació —juntament amb el seu marit d'una agrupació folklòrica "Tall de vermador"—... Un anys marcats també per la malaltia de l'Antonio (l'únic fill a qui ja havien desnonat els metges i



Pedro de la Prada i Joan Pinyol

que, segons assegura, després de veure la verge va experimentar una miraculosa recuperació), el trasllat al poble de Genova en la recerca d'un millor clima per a ell, l'esclat de la II República (1931), l'espant de les monges davant els fets, les col·laboracions a la premsa, la gran activitat de l'agrupació folklòrica, la Miquela com a autora de la Mateixa de Binissalem (un ball tradicional), les col·laboracions amb el Casal Català de Mallorca i les seves incursions en el camp de la política.

La tercera part del llibre repassa amb el mateix entusiasme que les anteriors els fets més significatius del període que va des de l'esclat de la Guerra Civil fins a l'any 1945. Les hostilitats rebudes en la pell del Tall de Vermadors a partir del 18 de juliol de 1936. Les represàlies i amenaces al marit des de telègrafs, les detencions a comissaria en qualitat d'acusat de crear el "Tajo de rojos", la trinxera que munta el fill Antonio davant de la comissaria per exigir que alliberin el pare, penjada pública de dos poemes de la Miquela en un arbre, l'empresonament del marit en un vell magatzem, el valor de la poesia per contrarestar l'ansietat i la ràbia, la malaltia del marit, les visites clandestines al lavabo amb els 5 fills, les cartes de la mateixa Miquela per aixecar-li la moral, l'alliberament del marit amb el càstig de dos anys de suspensió del treball, el trasllat a Sevilla com a càstig on passarà tres anys, el servei militar de l'Antonio a Eivissa, el casament d'una de les filles, el trasllat de la Miquela i el marit a València i l'aprovat de les oposicions a telègrafs per part de la filla Pepa.

Pel que fa a la quarta part i darrera, es retrata el trasllat a Barcelona que coincideix amb el final de la II Guerra Mundial, la continuïtat en el conreu poètic per part de la Miquela, el poder ocult que descobreix a les seves mans (se li comunica una mèdium i assistim a la transmissió d'un diàleg a través de les paraules en el qual el rei Jaume d'Urgell li demana que vagi al Palau de la Generalitat i instauri el govern català. Tota una perla!). També hi trobem la història dels néts, les reflexions des de la vellesa, però una vellesa que la mostra tan activa com sempre: assisteix a un curs de psicologia als 73 anys, forma part



Joan Pinyol i Berta Vidal

del club d'amics de la UNESCO, referència a la caputxinada de 1966, participació i obtenció de premis literaris, la senyera amagada sota el matalàs i conte final amb la història d'una àvia. I aquest punt ens condueix de nou a l'inici de la biografia l'any 1969, any en què mor l'àvia de l'autor. Una característica, la d'aquest caràcter circular de la història que fa singular el llibre. Però n'hi ha més. Com ara el fet de ser narrat en primera persona, la qual cosa li dona un caire més personal i directe. Igualment, la inclusió d'imatges dels protagonistes a l'inici. També la combinació de poemes que il·lustren les diferents parts. Tenint en compte la condició de poetessa de la Miquela, hem d'interpretar aquesta obra també com un cant al valor de la poesia i d'uns versos que confereixen al llibre un to més emotiu, intens i sincer. En un moment concret s'afirma que per a ella la poesia *"és una mena de far que la salva dels esculls del mar del món enmig del devesall de llàgrimes, tristeses i desenganys"*. Els seus versos són compromesos en la defensa de les persones més desfavorides i reivindicatius de la cultura per a tothom. Un exemple més del valor que té la poesia com a salvaguarda de l'ànima, raó per la qual al final la Miquela afirma: *"Cascun dels versos que he escrit són un esglaó i junts componen l'escala de la meua vida"*.

En el llibre també destaca el to directe, proper, oral, fins i tot amb la inclusió de vacil·lacions escrites de l'autor del tipus "ara no recordo el nom". I també sobresurt la magnífica interrelació entre la història familiar i la història col·lectiva del país, l'anàlisi acurada dels efectes dels canvis polítics i socials en una població com Binissalem tant l'any 1917 com als anys 30, i igualment el retrat minuciós de l'activitat literària de poetes mallorquins des de la pròpia experiència vital (Gabriel Alomar, Joan Alcover...), però també de la coneguda sala Beethoven a partir de 1898. A més, sobresurt la inclusió, a part dels poemes, d'altres textos propis, cartes, contes, diàlegs que representen de forma directa la història, per exemple el diàleg entre els feixistes que retenen el marit de la Miquela i ell a comissaria, i també

hi trobarem diferents manifestos a favor dels drets de les persones i de la defensa de la llibertat.

Tot plegat en aquesta biografia, que salva de l'oblit un cas singular de lluita constant, de sentiment catalanista, de caràcter permanentment reivindicatiu, de defensa de la nostra llengua i literatura, i també de les llibertats i dels drets de les persones.

Amami, Alfredo. Històries d'amor i de desamor, de Berta Vidal La Busca Edicions, 2008

Es tracta del tercer llibre de l'autora, format per onze contes que giren al voltant de "l'apassionant món de la parella". El número 11 ja podria tenir un doble sentit, per allò de $1 + 1$, que no sempre fan una unitat amorosa, com es fa prou evident en alguns contes d'un recull dedicat a aquesta epidèmia mundial incontrolable que fa segles que domina la humanitat. Em refereixo a l'amor, sí, i a tots els seus efectes i defectes secundaris. Una experiència que si no existís, cap de nosaltres no estariem avui aquí. O sigui que d'entrada tots ens podem sentir identificats amb aquestes històries.

El llibre ens ofereix un compendi ben complet de relacions amoroses i de tots els sentiments que entren en joc... un entramat apassionant de maneres de viure i sobretot de sobreviure a les bufetades que et regala l'amor si pares gaire la galta... El títol del llibre és manllevat dels versos inicials de la *Traviata* de Giuseppe Verdi, i de fet es tracta d'una obra que comença i acaba amb unes narracions lligades al món de la música que posen en solfa la resta d'històries.

Veiem algunes de les característiques principals del llibre. Ens trobem davant d'onze històries molt ben travades que fan la viu viu enmig de l'univers amorós i que avancen a cops d'estat d'ànim dels seus protagonistes. Víctimes de desamors, de separacions matrimonials tenses, de solituds molt mal portades, deseparats que han de reconduir la seva situació després del final d'una relació. En definitiva, que estan sotmesos a les onades ofegadores o alliberadores de les passions del cor.

Pel que fa als personatges, majoritàriament femenins, expresen en aquests contes de manera molt directa les seves sensacions amoroses, els seus anhels i desitjos, les seves rancúnies i pors, els seus decennisos, frustracions i també les il·lusions sobtades que els fan renéixer a partir de la coincidència amb un altre esquer amorós. I tots plegats tenen un denominador comú: en algun moment han sentit el que en un dels contes del llibre s'anomenen "les papallones dolces a l'estómac" (que és un dels efectes de l'enamorament), unes papallones que, disseccades, que és quan l'enamorament se n'ha anat en orris i ja en queda ben poca cosa, ja no fan tanta gràcia i més aviat recorda una de les afirmacions més cèlebres dels monòlegs de l'entrançable Joan Capri: "l'amor se'n va, però ella es queda..."

En aquest sentit també destaca la descripció detallada de les accions que van subratllant mica a mica els canvis d'ànim dels personatges: el sempre sorprenent joc de seduccions, la

depressió immediata per les separacions de parella (que són de tot menys agradables!), les atraccions físiques que no tenen fre ni volen saber res de morals restrictives, el vessament de llàgrimes amargues i un llarg etcètera d'emocions que es converteixen en un bon repertori de possibilitats i combinacions amoroses que segur que coneixem en bona part, perquè les hem patides o ens les han explicades.

A l'hora de donar forma a les diferents històries la Berta combina, a més, i de manera magistral diferents punts de vista narratius (segons el grau d'implicació en la història, però sobretot segons el que l'autora vol subratllar en cada relat): contes escrits en tercera persona, en primera —en el cas de les víctimes directes dels desamors—, contes adreçats a una segona persona convertida en la diana de tots els retrats possibles...

Una altra de les característiques dels relats que conté *Amami, Alfredo* i que demostra les bones maneres literàries de la Berta té a veure amb el treball de l'interès que es desperta en el lector al llarg de les narracions. Es tracta d'històries molt ben travades perquè l'autora sap crear una expectació que creix en el lector i que el va lligant a la trama fins al final. Diguem-ho d'una altra manera: són històries que enganxen perquè, per exemple, els motius que porten els personatges a fer les accions en més d'un cas no els coneixem fins ben entrat el relat. De manera que el lector va rebent la informació amb comptagotes... Fins i tot hi ha noms de personatges que no coneixem fins al final... i totes aquestes expectatives contribueixen a fer créixer cada vegada més tant el misteri de les històries com l'interès dels lectors a l'hora de conèixer-les. Tot plegat està molt ben plantejat i és evident que s'ha treballat amb molta cura.

També destaca el conreu de diferents formes narratives (diàlegs, monòlegs...) i també la forma epistolar entre els protagonistes d'un conte, de manera que assistim a una valorització del que en aquell conte en concret s'anomenen "cartes de debò", com les que feiem abans, amb paper, sobre... i servien per expressar l'amor que sentíem per persones a les quals no gosàvem ni saludar de tanta vergonya que ens feia si les veïem pel carrer.

I ja que parlem de vergonyes que ens deixaven sense paraules, aquest llibre també subratlla el poder d'una altra forma de comunicació, les mirades. I és que la referència als ulls és constant. Sembla que ens trobem davant de l'univers pictòric de Salvador Dalí, a qui també li apassionaven els ulls... sí, també hi ha natures mortes. En un moment concret trobem uns "ulls inexpressius com de peix mort", també ulls verds que coincideixen en diversos personatges d'un mateix conte, en un altre uns ulls blaus que es poden enfosquir, mirades buides, ulls esbatanats d'aquella que es troba el seu marit amb una altra dona dins el propi llit... Si els ulls són el mirall de l'ànima, ara que parlem tant de l'amor i dels estats d'ànim... també tenen un paper decisiu en aquests contes...

Un altre dels trets que configuren el tercer llibre de la Berta és el relleu que agafen en les seves històries els personatges feme-



Presentació a Sant Adrià del Besòs

nins i l'anàlisi de la psicologia femenina quan les coses van malades en una parella (allò que també coneixem com partir peres). I és que, tret d'excepcions comptades, les víctimes més directes dels desamors acostumen a ser elles. I són moltes les protagonistes d'*Amami, Alfredo* que sovint ens remeten al record de les heroïnes de Mercè Rodoreda (narradores que pensen i recorden en veu alta —bé, amb veu escrita...—, innocents, indecises, enyorades de les respectives infanteses, víctimes del despotisme masculí i de les males maneres d'uns homes que no recorden en cap moment que si algú els va portar al món va ser una dona...). I també en aquest sentit assistim a retrats del separat masculí que una vegada sol no sap ni preparar-se un entrepà i també el que reivindica la solitud com una manera d'escapar-se de l'ofegament femení i després se sent perdudíssim...

Es tracta d'històries escrites amb un estil directe, planer, agut, incisiu, que no es perd en floritures que no portarien a res, que va directa al gra i que burxa les ferides sentimentals des de la primera línia del conte o que dibuixa les emocions amoroses en positiu des del primer moment...

Hi trobem al·lusions al món de les aparences (d'aquells que es fan els forts per fora però que per dins són autèntiques figaflors fins que es desplomen quan es troben sols), també hi ha referències cinematogràfiques, musicals, receptes de cuina, al·lusions directes a la Barcelona contemporània (la de l'Auditori, la de les estàtues de les Rambles...). Hi ha reflexions sobre la mort, sobre el pas del temps, sobre les penúries diàries de les dones assetjades per diferents pretendents que no poden dissimular els seus desitjos quan les veuen pel carrer, parts de la parella que no suporten els canvis sobtats de situació, complicats femenins fins i tot entre rivals amoroses, el paper fonamental de les amistats més properes per fer que refloti un dels dos integrants de la parella quan va a la deriva, canvis de parella a l'estil de l'obra de teatre *Ball robot*, de Joan Oliver, para-

26 LLETRES

doxes ben sonades —a vegades fan les accions els que menys esperàvem que les fessin—, situacions inesperades (en alguns casos els personatges acaben al llit amb qui menys tenien previst)...

En aquest sentit, un dels contes del llibre que més m'ha seduït és el titulat *Arabesc*, una història dedicada a les atraccions físiques que desperten les persones... sobretot les dones, que tornen a ser dibuixades com a objectes de desig incontrolat..., i que destaca per la singular combinació d'històries, d'enamoraments sobtats que fan ballar i interrelacionar diferents personatges... passions carnals i desitjos projectats en totes les direccions possibles.

Per últim, els finals dels contes són tan oberts i alimenten tant la imaginació dels lectors que resulta impossible explicar-los. I aquí es troba la gràcia, perquè tots conviden el lector a tancar les històries des de la perspectiva de tot el que ha conegut.

En definitiva, amb *Amami, Alfredo*, la Berta ha donat forma narrativa a tot un autèntic univers de sentiments que ens són d'allò més propers. Només ens cal acostar-nos-hi per la via de la lectura i del reconeixement que, en la identitat dels seus personatges, hi ha uns quants reflexos de nosaltres mateixos.

***Pilota de set*, de Joan Pinyol. Editorial Proa, 2008 XLIII Premi Recull de Narrativa**

Arribem al tercer llibre que va entrar en joc a la Roda i que va ser presentat pel Pedro a la Biblioteca de Sant Adrià del Besòs i per la Berta a la Biblioteca Satiago Rusiñol de Sitges, en tots dos casos amb plena satisfacció per part de l'autor. Igual que després de la seva primera presentació pública i oficial, a la llibreria Proa de Barcelona i a càrrec del director de la revista que ara teniu a les mans.

Ja em perdonareu la gosadia, però abans de caure en el parany de les autocomplaències, que sempre són ben desaconsellables, donaré la veu i un punt de vista breu sobre el llibre a un dels crítics literaris de més anomenada a casa nostra. Em refereixo al catedràtic d'ensenyament secundari, escriptor i crític Pere Martí Bertran que, a les pàgines de la *Revista de Catalunya* el febrer de l'any 2009 va publicar el que segueix a propòsit del meu novè llibre.

***Pilota de set* Col·lecció Beta. Barcelona Editorial Proa, 2008 111 pàgines**

Joan Pinyol (Capellades, 1966), a més de professor de llengua i literatura, és escriptor, tant de literatura d'adults com d'infantil i juvenil. En vam parlar des d'aquestes mateixes pàgines arran de la seva primera novel·la juvenil, *Stòitxkov i Sofia* (vegeu "Revista de Catalunya, núm. 197, juliol-agost de 2004, ps. 131-133). Des d'aleshores ha publicat dues obres de Literatura Infantil i Juvenil i dues d'adults: *Dorotea i la joia gegantina* (2005), *Fi de curs a Bucarest* (2008), *Micromèxics* (2007) i *Pilota de set*, XLIII Premi Recull de Narració Joaquim Ruyra 2007. Aquesta seva darrera obra és un conjunt de set narracions protagonitzades per set personatges diferents que comparteixen la

casualtat de coincidir, en l'espai i en el temps, en la carretera que uneix Manresa amb Vilafranca del Penedès, tots conduint els seus cotxes respectius. A més d'aquesta anècdota, però, comparteixen, sense saber-ho, i per obra i gràcia de l'autor naturalment, el fet de ser cadascun d'ells prototipus o model d'un dels set pecats capitals. Pinyol, sense cap declaració explícita, però amb picades d'ullet que van des dels títols de cadascuna de les narracions ("A les set tinc son", "Set de justícia", "Setciències"...), fins a les característiques, sobretot morals, dels personatges, ens presenta set històries que aviat ens adonem que tenen com a protagonista un individu, la característica fonamental del qual és encarnar la luxúria, l'avarícia, la supèrbia, la gola, la ira, l'enveja i la peresa, respectivament i seguint l'ordre de les narracions. Dit això podríem pensar que Joan Pinyol ens vol donar una lliçó de moral cristiana, com tantes se n'han donat al llarg de la història, literària o no; però res més allunyat de la literatura moral, ja que l'autor es limita a presentar-nos els individus dominats per una passió que els caracteritza i que sol ser superior a les seves forces i en general fruit d'una autoestima extrema, que els porta a ni tan sols plantejar-se de poder actuar d'una altra manera diferent. Per això en cap moment no hi apareix la paraula pecat, perquè l'autor, tot i basar-se en una tradició de la doctrina catòlica, en fa un ús totalment desacralitzat o, si ho preferiu, laic. Malgrat tot, és clar, la conducta dels protagonistes està estretament lligada a l'etimologia de la paraula *pecat* (*predicatum*), que en llatí significa parany o llaç que lliga els peus, ja que els protagonistes estan lligats i ben lligats per aquesta característica de la seva manera de ser, que els individualitza però que alhora els fa universals, ja que hi ha molts individus en les seves condicions arreu i en totes les cultures. Joan Pinyol, com hem dit, i a diferència del que han fet i fan la majoria de religions, no jutja, es limita a presentar unes conductes que podem considerar reprobables o no. El que sí que fa, però, sigui d'una manera conscient o no, és acabar l'obra amb un ritus de purificació, com fan totes les religions: eliminant físicament i en una pira (purificadora?) els set protagonistes de les set històries dels set pecats capitals. Aquest final, potser també l'hem d'interpretar, com bona part de l'obra, en clau irònica. Perquè una de les característiques estilístiques de *Pilota de set*, present en altres textos, sobretot als d'adults, de l'autor capelladí, és precisament la ironia. Una ironia normalment fina, caldersiana gosaríem dir, tot i que en alguns moments aquí ratlla la paròdia. Si hi afegim que Joan Pinyol té un bon domini de la llengua, dels registres, dels diàlegs i dels monòlegs... podrem entendre perfectament perquè va ser premiat pel jurat de Blanes i recomanar-lo sense prevencions de cap tipus.

I ara sí, com aquell qui no vol la cosa hem reviscut una Roda d'autors ben singular i una iniciativa tan lloable que és una llàstima que no es produeixi més sovint. Gràcies a les Biblioteques de la Diputació de Barcelona l'any 2008 el Pedro, la Berta i jo mateix vam poder voltar pel territori amb la il·lusió de donar a conèixer les nostres pròpies creacions. I això, amb crisi o sense, resulta impagable, de tanta felicitat com regala.